



Co zrobić, aby wszystkim żyło się lżej?
Techniki i narzędzia wspierające
edukację dzieci w spektrum autyzmu.

fundacja
Pró:deste



Co jest ważne?

Dziecko ze spektrum autyzmu nie jest chore

Dziecko ze spektrum autyzmu nie stanie się dzieckiem o typowym rozwoju

niezależnie od tego, jak będzie się zachowywać

Dziecko ze spektrum autyzmu rozwija się odmiennie

może wiele osiągnąć, ale potrzebuje

odmiennego podejścia

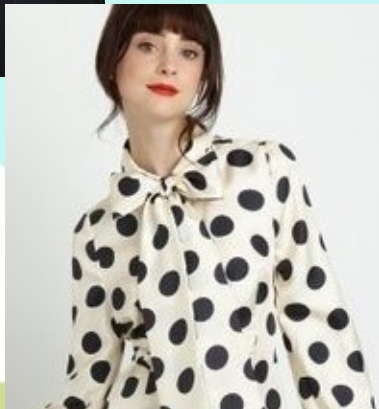


Co możemy zrobić, żeby było **LEPIEJ**?



DOSTOSOWAĆ ŚRODOWISKO...

Nauczyciel a dziecko z ASD



DOSTOSOWAĆ ŚRODOWISKO...

Otoczenie...



DOSTOSOWAĆ ŚRODOWISKO...



DOSTOSOWAĆ ŚRODOWISKO...



Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
17	18	19	20	21	22	23
				Last day of school		
24	25 Shopping	26	27 Discovery Place	28 library 	29 	30
31 	1 Camp	2 Camp	3 Camp	4 Camp	5 Camp	6

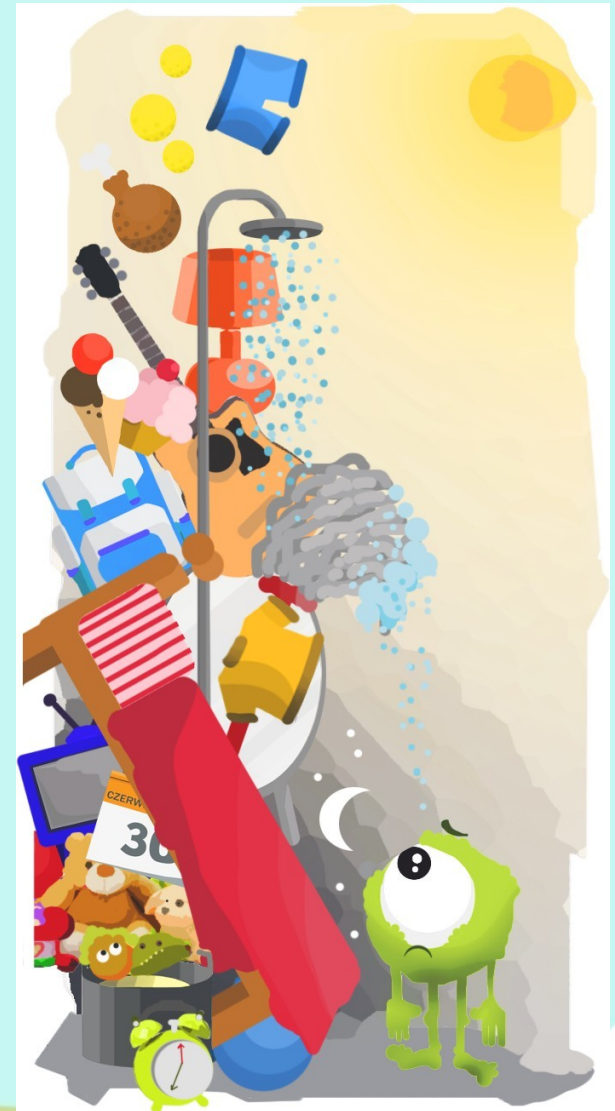
Automatyzacja

- automatyzacja czynności motorycznych
- automatyzacja czynności społecznych

czy myjąc zęby myślisz o tym, co robisz?
czy wiążąc buty...
czy prowadząc samochód...

**czy mówiąc „dzień dobry”
myślisz o tym, co robisz?**

nieporozumienia...





Plany aktywności

MUZEUW WOJSKA POLSKIEGO






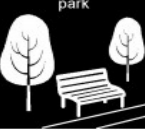














ZASADY



PLAN



1. Powitanie
2. Rycerstwo
3. II Wojna Światowa
4. Wojsko po wojnie
5. Wychodzimy
6. Oglądamy czołgi i samoloty
7. Koniec

<div data-bbox="222 257 463 471"> <p>buty</p>  <p>kurтка</p>  <p>rękawice jednoręczne</p>  <p>czapka</p>  </div>	<div data-bbox="521 257 685 506"> <p>park</p>   </div>	<div data-bbox="743 257 985 535"> <p>przystanek</p>  <p>AUTOBUS NR 3</p> </div>		
<div data-bbox="222 606 502 921">   </div>	<div data-bbox="521 606 724 963">   </div>	<div data-bbox="743 606 985 892">  <p>KONIEC</p> </div>	<div data-bbox="1004 606 1246 821"> <p>buty</p>  <p>kurтка</p>  <p>rękawice jednoręczne</p>  <p>czapka</p>  </div>	<div data-bbox="1275 606 1719 892">   <p>AUTOBUS NR</p> </div>
				

Get Dressed



1 put on underwear



5 button



1

5

2 put on pants



6 put on socks



2

6

3 zip



7 put on shoes



3

7

4 put on shirt



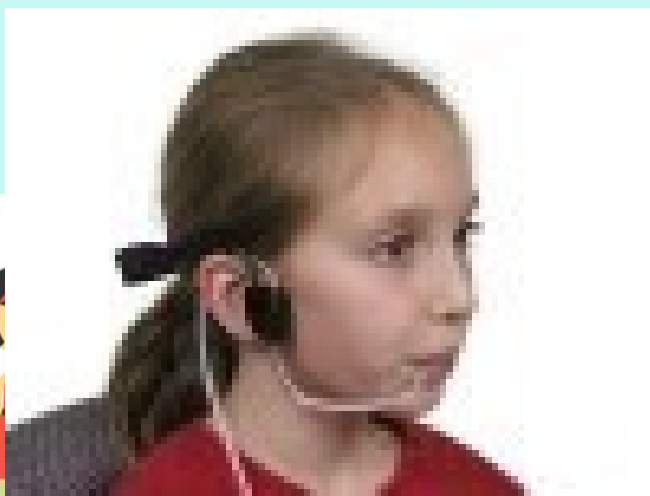
8 tie shoelaces



4

8

DOSTOSOWAĆ POMOCIE DYDAKTYCZNE





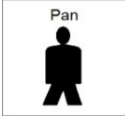




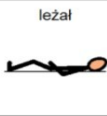




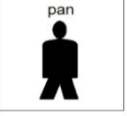






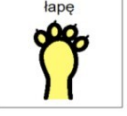


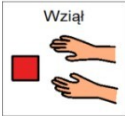

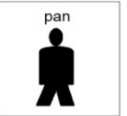
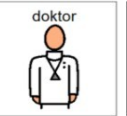
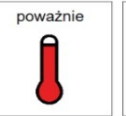

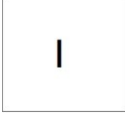
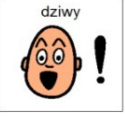
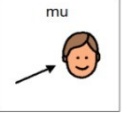
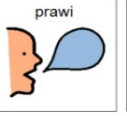
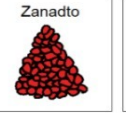

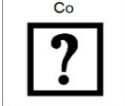





DOSTOSOWAĆ POMOCE DYDAKTYCZNE



Zachęcaj do korzystania
z audiobooków.

Pokaż, że literatura może być piękna,
a nie tylko zmüdna i trudna.



		Chory 	Kotek 		
Pan 	kotek 	był 	chory 	i 	leżał 
W 	łóżeczku 				
I 	przyszł 	pan 	doktor 	Jak się masz 	koteczku 
Źle 	bardzo 	i 	łapę 	wyciągnął 	do niego 
Wziął 	za puls 	pan 	doktor 	poważnie 	chorego 
I 	dziwy 	mu 	prawi 	Zanadto 	się jadło 
Co 	gorsza 	nie 	myszki 	leczyć szynki 	i sadło 

Wizualizuj treść utworów literackich





Pozwól uczniowi na lekcji korzystać z komputera.



DOSTOSOWAĆ WZORCE KOMUNIKACJI...

dziecko ze spektrum nie wie, co myślisz - jeżeli mu tego nie powiesz, nie pokażesz - nie będzie wiedziało

dziecko ze spektrum nie wie, co czujesz

dziecko ze spektrum nie wie, czego chcesz

JEST GORZEJ....

dziecko ze spektrum nie wie, co samo czuje

nie wie, co myśli

nie wie, że jego zachowanie wynika z jego potrzeb

NIE ZNA ICH

Możesz mu w tym pomóc...



CZEGO NIE USŁYSZY - NIECH ZOBACZY!



Możesz mu w tym pomóc...

JAK MYŚLĘ???



WIZUALIZACJE!!!

SKUTECZNA KOMUNIKACJA

jednoznacznie

bez ironii

od siebie

bez
krzyku

MAKSYMALNIE WIZUALNIE

MÓWISZ:

W CZASACH KIEDY MOJE ŻYCIE MIAŁO SENS

W CZASACH KIEDY CI WIEŚNIAŁY SIĘ MOJE BACI

KIEDY MOGŁEM SPOKOJNIE WYKŁADAĆ SIĘ W BOCIE

KIEDY MOGŁEM ROBIĆ TO CO CHCĘ, NA CO MAM OCHCIE

MYŚLISZ O: CZYLI W CZASACH ŻE TY (PANI ASIA)

MNIE NIE UWOLNIŁES ZĘ SMOCZEJ WIEŻY (FILIPA)

EMOCJE: NIEPEWNOŚĆ, BIERNOŚĆ

STRACH, POMOC - POTRZEBA

WADZIAŁAM:

ZACZĘŁAM MÓWIĆ O SMOCZEJ WIEŻY I CZASACH KIEDY

ŻYCIE MIAŁO SENS - KIEDY ZAPUŚCIAŁAM, CO

BYŁO CHCIAĆ DLA STEBIE JEŻYBY NIE CZUĆ NIEPOKOJU

CO TY BYŚ CHCIAŁ: ULIEKAĆ PRZED OKRUTNYM

SMOKIEM (PIOTR BECHTA) (WALDEK WZASER)

(MARCIN KOPYTKO) (TOMASZ URUCZ)



I like pizza and |

I like		chicken		egg		milk		.	
I don't like		chips		hot dog		juice		please	
I love		pizza		sausages		water		and	

GDY SIĘ NIE
MYJESZ ...



CO LUDZIE
MYŚLĄ?

ONA JEST
BRUDASEK!

NIE CHCĘ OBOK
MIEJ
SIEDZIEĆ!

NIE CHCĘ SIĘ
Z NIĄ KOLEGOWAĆ

CZY ONA NIE
OWIJE, ŻE
ŚMIERDZI?

ONA JEST
DZIWNĄ

JAK SIĘ BĘDĘ Z
NIĄ KOLEGOWAĆ
TO MNIE POKRYŚLĄ,
ŻE TEŻ ŚMIERDZĘ

SKORO ONI MYŚLĄ TAKIE RZECZY TO
CO MOGĄ ZROBIĆ?

BĘDĄ CIĘ
UNIKAĆ

NIE BĘDZIESZ MIEĆ
ZNAJOMYCH

BĘDZIESZ SAMOTNA

MOGĄ POWIEDZIEĆ
CÓT NIEMILEGO

MOŻE CI BYĆ
PRZYKRO

MOGĄ

OBGADYWAĆ

BĘDZIESZ WIDZIEĆ
JAK ŁÓD ŚRĘDĄ I
SIĘ Z CIEBIE ŚMIĘJĄ ...

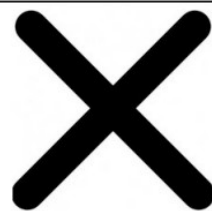
ITD. ...



czuję się dobrze/chcę jeszcze



czuję się źle/nie chcę



koniec



potrzebuję pomocy



boli mnie



jest za głośno



potrzebuję odpocząć



chcę iść do toalety



chcę jeść



chcę pić



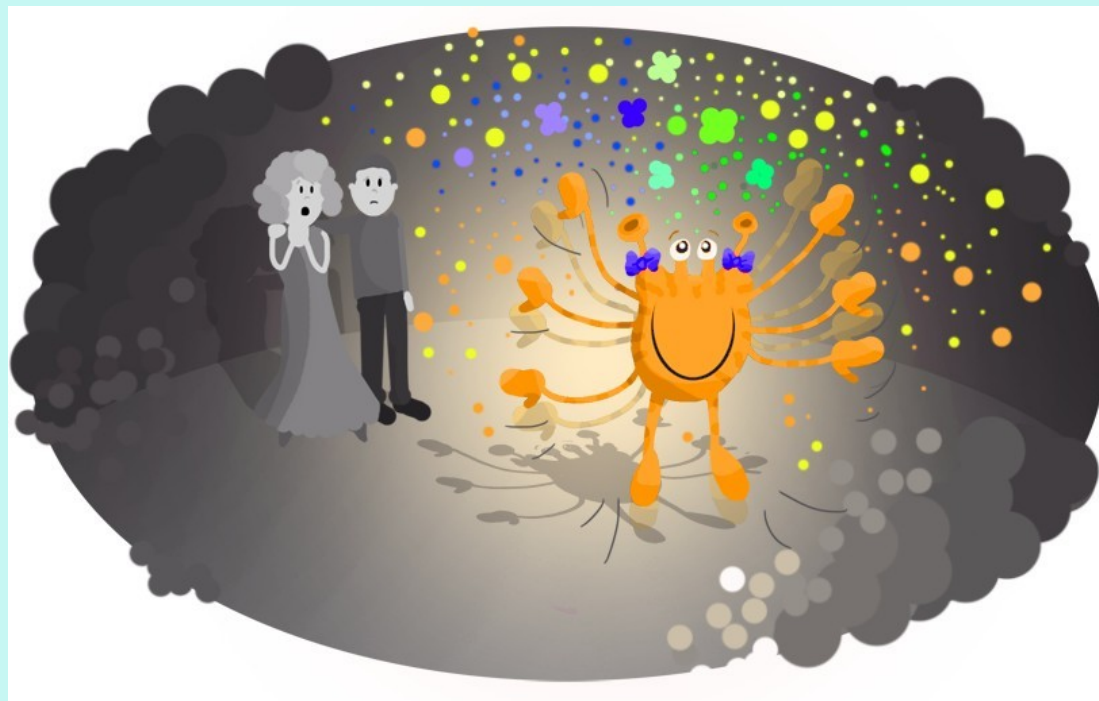
chcę się przytulić



Stosuj wizualizację w różnych sytuacjach.

Rozumienie myślenia...

- Dziecko uczy się rozumieć myślenie innych ludzi poprzez eksperymenty
- Popęlnia błędy
- Dostaje informację zwrotną
- Wyciąga wnioski
- Powtarza... Próbuje...



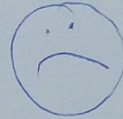
Dziecko z ASD uczone jest schematów
nie rozumie ich
popęlnia błędy
...dalej nie rozumie...

GDY PANI WSTAWIA CI

ZŁĄ O CENĘ...

PANI NIE ROZUMIE CIEBIE

NIE MOŻECIE SIĘ DOGADAĆ



Stick figure labeled "PAN 'X'" with several speech bubbles:

- JAK DAM JEJ 1 TO KOŻE NA NASTĘPNY RAZ SIĘ BARDZIEJ POSTARA!
- ROBI MI NA ZŁOŚĆ!
- NIE ROZUMIEM JEJ!
- ONĄ SIĘ ME WOLY!
- MI PRZYGOTOWAŁA SIĘ!
- CZY JEJ NARAWDĘ TRZEBA WSZYSTKO TRUKACIĆ?!

Stick figure labeled "IDA" with several speech bubbles:

- SKOŃCZA JEST BEZ SENSU
- PANI SIĘ NA MIE WOLĘŁA!
- SKAD MIŁAŁAM WIEDZIEĆ CO ZROBIĆ?
- TO WSZYSTKO JEST NIELOGICZNE
- PANI MNIE NIE ROZUMIE...

TY NIE ROZUMIESZ PANI

PAN "X"

IDA

CO MOŻESZ ZROBIĆ, ŻEBY SIĘ DOGADAĆ?

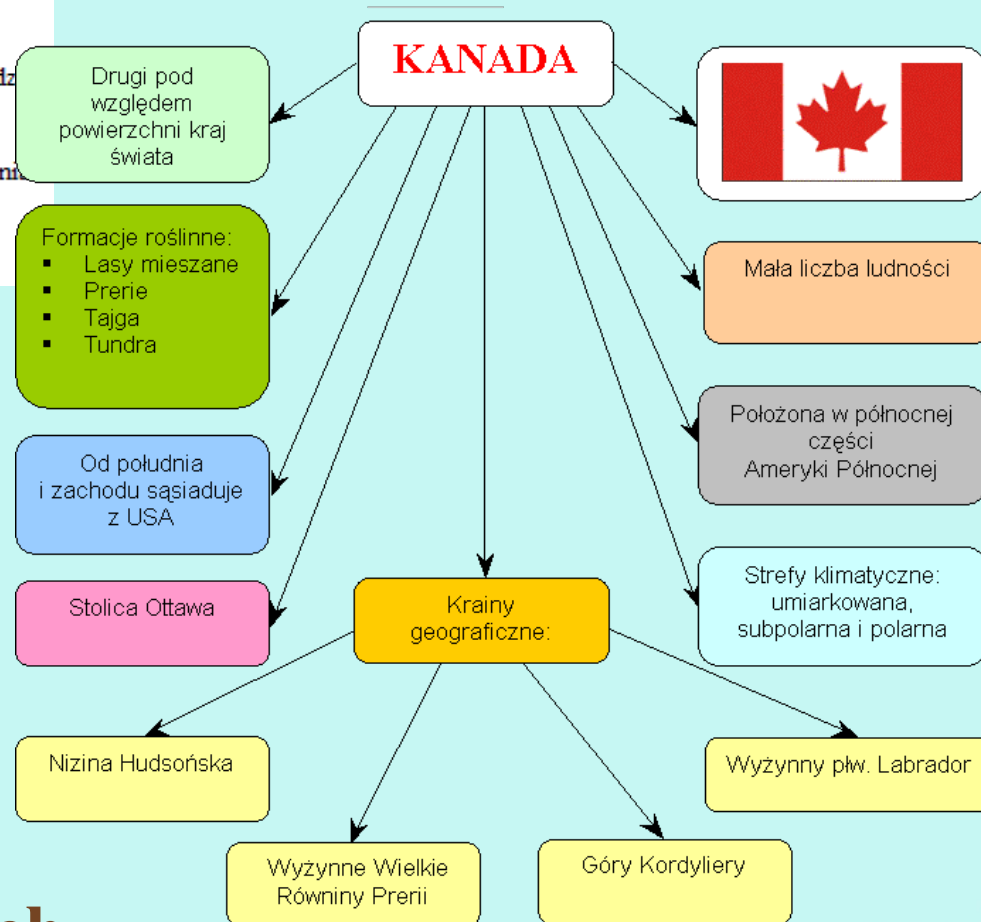
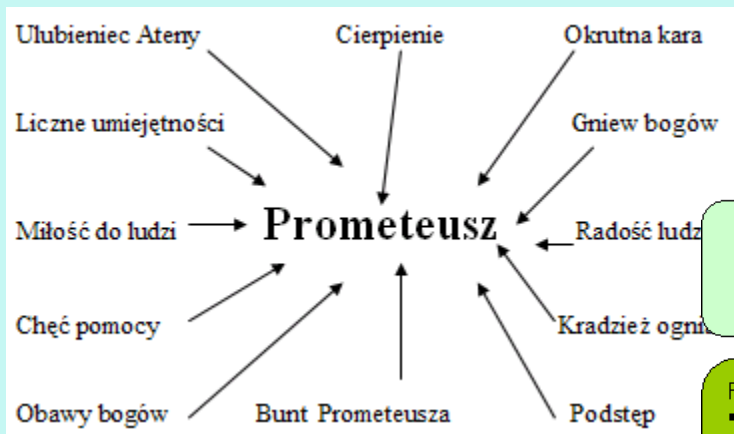
- ↓ Powiedzieć, że coś jest nielogiczne
 - ↓ Poprosić o pomoc
 - ↓ UPEWNIĆ SIĘ (PATAJĄC PANIĄ) CZY NA PEWNO DOBRZE ROZUMIEZ
- ITD. ...

CO PANI MOŻE ZROBIĆ, ŻEBY BYŁO CI ŁATWIEJ?

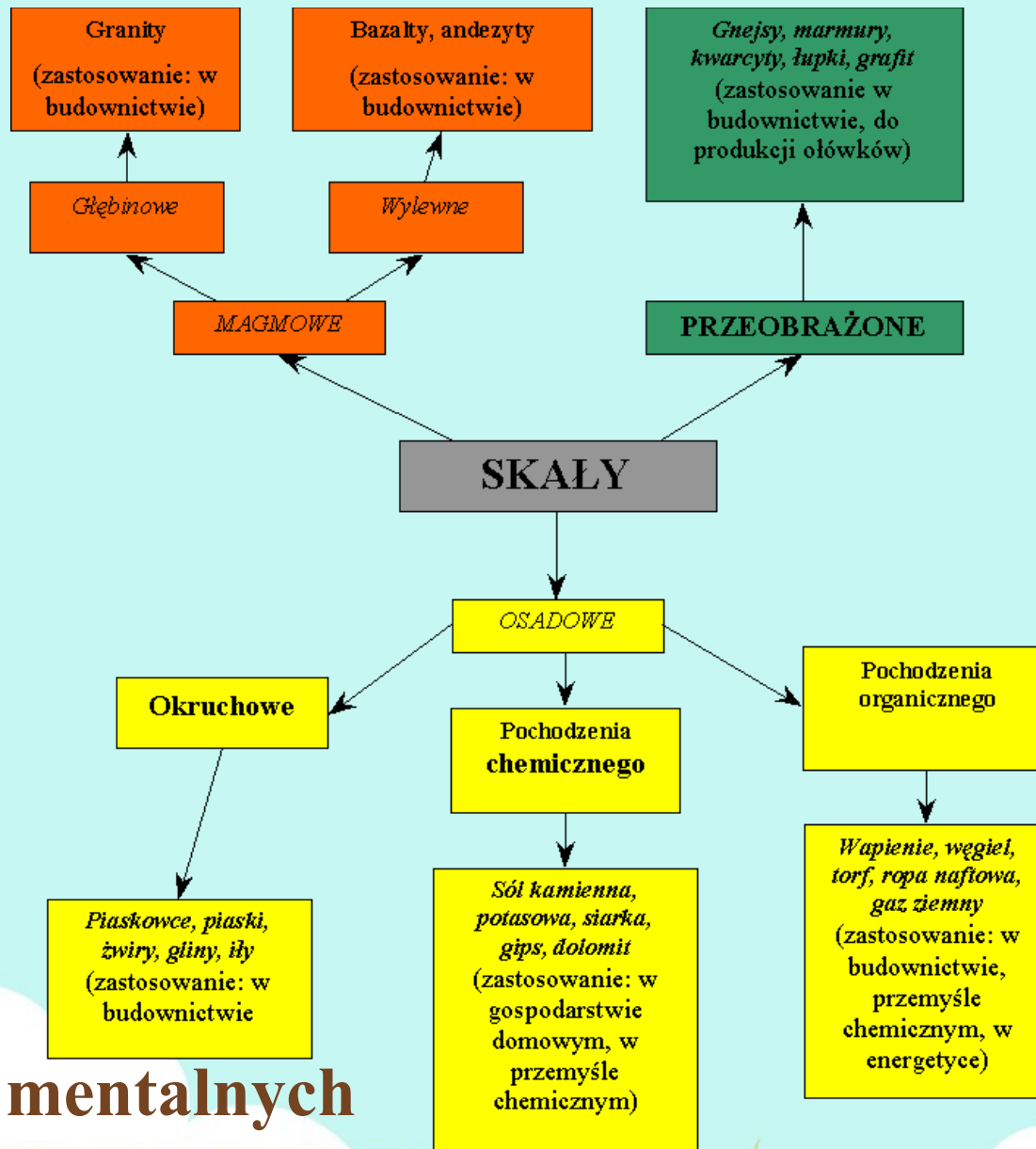
- ↓ POCHO DUC I SPRAWDZIC, CZY DOBRZE ROZUMIĘZ TWOJE ZADANIE
 - ↓ MOĆC PROSZYCH JEZYKIEM
 - ↓ DAWAĆ PRZYKŁADY
- ITD. ...

Zagubienie w szczegółach...

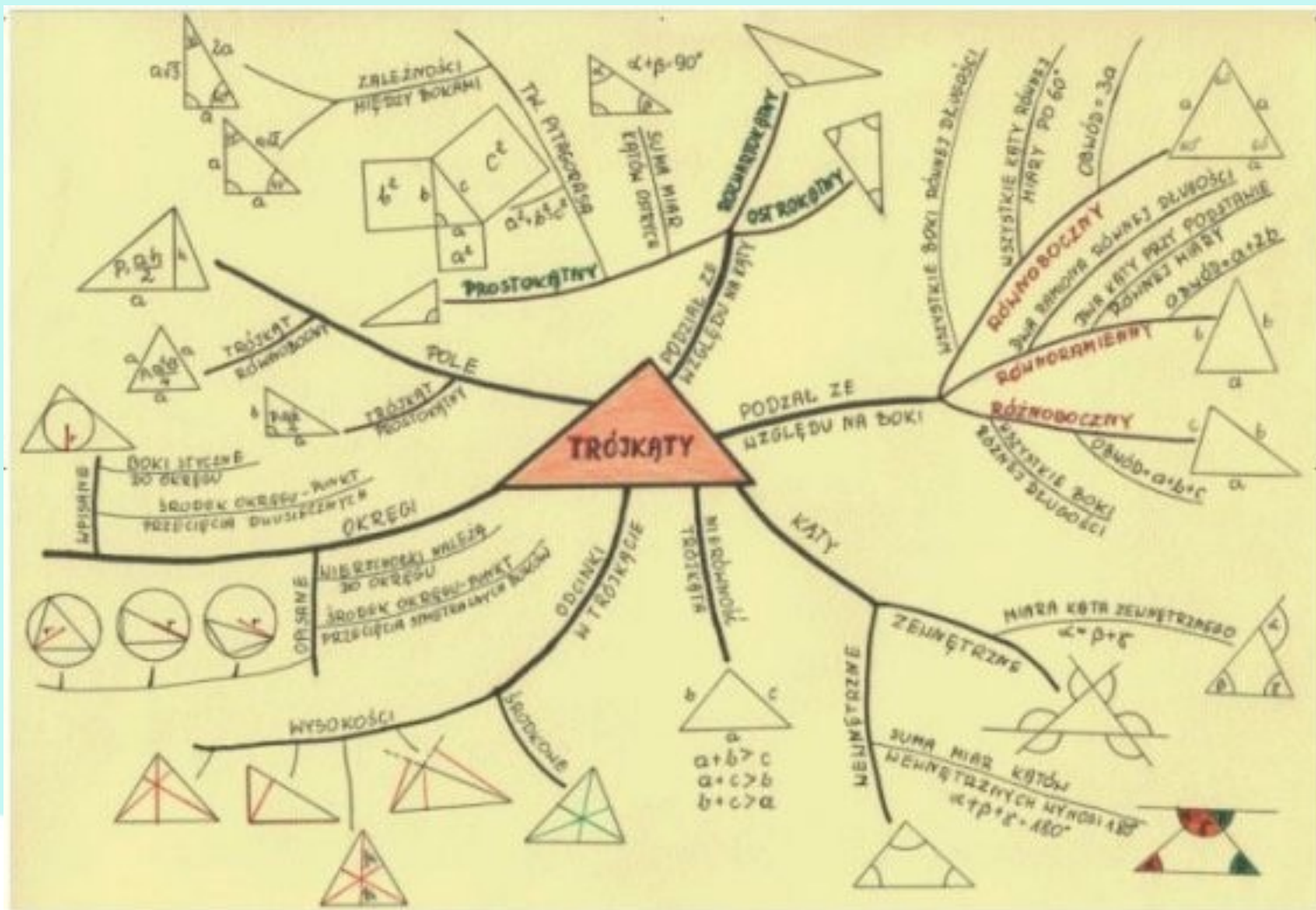
Eli Barbur, którego tu na salonie znamy, cenimy, choć nie wiadomo dlaczego, wszak wiemy kogo, czemu i po co broni, miał do mnie swego czasu (i to dwukrotnie!) pretensję o to, że piszę za długie zdania, choć przecież jako literat z dość dużym stażem (wedle mojego, rzecz jasna, mniemania) powinienem pisać zdania krótsze, a że cenię Pana Barbura, toteż wziąłem sobie sprawę do serca i zacząłem pisać zdania nie aż tak długie, bardziej, powiedzmy zgrabne i nie aż tak naburmuszone, nie zanedbując jednak moich wiernych czytelników i na otarcie łez zostawiając im mały konkursik, zabawę polegającą na znalezieniu najdłuższego, sensownego, zdania w przytoczonym tekście, samemu biorąc w nim udział, zdaniem, które właśnie przeczytaliście.



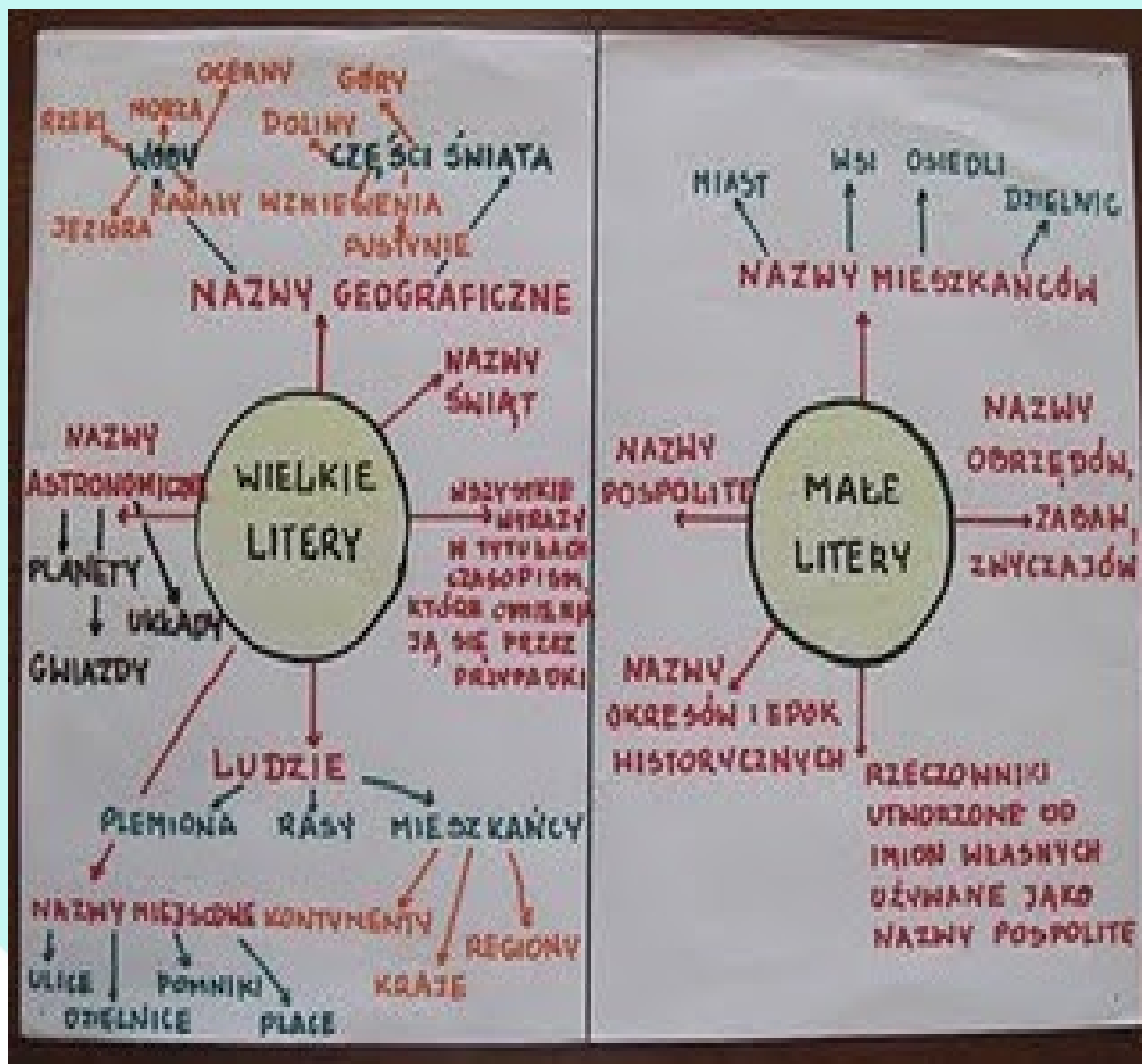
Używaj map mentalnych



Używaj map mentalnych



To pomoc dydaktyczna, szczególnie korzystna w procesie nauczania dziecka z ASD



możliwa do wykorzystania na każdych zajęciach

LUSTRO SPOŁECZNE

żeby obdarzać uwagą
żeby myśleć o drugim człowieku
żeby być z drugim człowiekiem

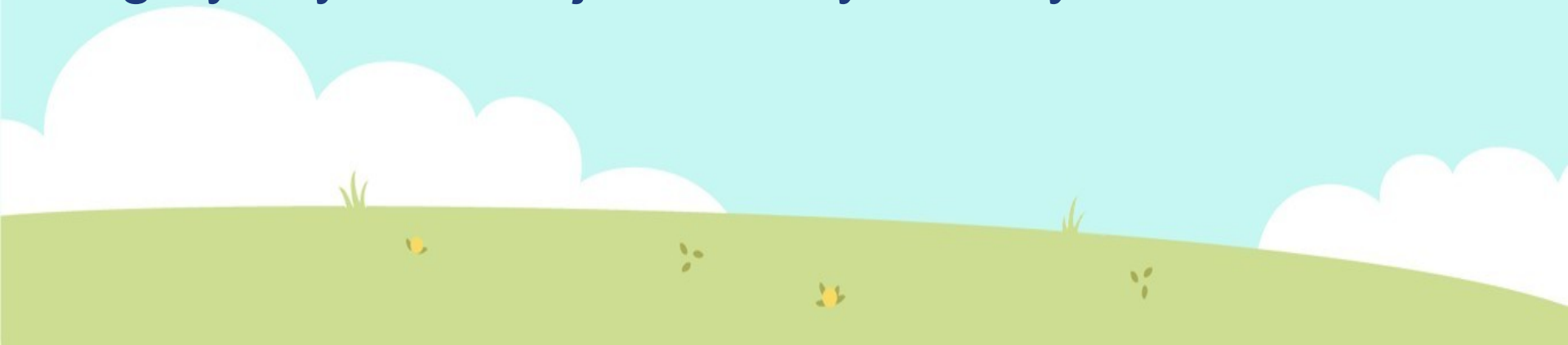
CZŁOWIEK

potrzebuje czuć się
bezpiecznie



Według raportu „Sytuacja dzieci z Zespołem Aspergera w Polsce” przeprowadzonego w 2014 roku:

- **86%** dzieci z Zespołem Aspergera osobiście doświadczyło negatywnych reakcji ze strony innych dzieci w przedszkolu, szkole, klasie!
- **59%** dzieci z Zespołem Aspergera doświadczyło negatywnych reakcji ze strony nauczycieli!



OCZAMI DZIECI

ADAM, LAT 16:

„Kiedy bił mnie kolega z klasy a nauczyciele trzymali jego stronę było mi bardzo źle, smuto, czułem, że to było niesprawiedliwe. Było to tak częste, że nie chciałem chodzić do szkoły, żeby znów nie czuć się źle. Miałem ciągle uczucie niezadowolenia, brak pewności siebie i nie miałem ochoty w ogóle się uczyć”

dane z wywiadów przeprowadzonych wśród uczniów ze spektrum autyzmu w szkołach zwierciąńskich przez Dorotę Listowską - Materę, rok szkolny 2016/2017

BARTEK, LAT 10:

„Wynoszą mnie z sali, to mnie denerwuje i jeszcze bardziej nakręca; raz mi groziła policją i dzisiaj też mi groziła; zamknęli mnie

w małej sali, na górze; wynosi mnie przed klasę, za ręce i za nogi, tam mam punkt ostatniej szansy, żeby się uspokoić, wynosi mnie do małej salki i jest mi bardzo źle, nie umiem się wtedy uspokoić; Kiedyś tak się zdenerwowałem, że pani wezwała dyrektorkę, dyrektorka groziła mi policją i ja się przestraszyłem”

KAMIL, LAT 10:

„Pani z pewną obcą mamą wyprosiły mnie z klasy i powiedziały, że jak nie będę grzeczny, to zamkną mnie w pomieszczeniu z kratami i przyjedzie po mnie czarna limuzyna i zobaczę, jak to jest żyć bez rodziców. Byłem przerażony, nie chciałem chodzić do szkoły. Bałem się, że nie zobaczę nigdy rodziców”

KAMIL, LAT 14:

„Pani od matematyki powiedziała mi, że jestem gorszy, bo mam to w papierach. Załamalem się”

KAMIL, LAT 10:

„Wychodziłem ze szkoły i się zaczynało. Bicie, kopanie, zaczepiali mnie, wywalali. Nikt nie reagował. Byłem posiniaczony. Bałem się. Rano płakałem i nie chciałem iść do szkoły. Potem był stalking i wyzwiska na Facebooku. Nikt nie poniósł za to kary”

fundacja
Pródeste

dziękuję za uwagę

